

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 358/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej spoločnosťou H., spol. s r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. J. H., vo veci namietaného porušenia jej práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici vydaným pod č. k. 16 CoE/46/2010-43 z 31. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2010 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoE/46/2010-43 z 31. marca 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere z 20. januára 2003 (ďalej len „zmluva“) poskytla sťažovateľka fyzickej osobe úver v sume 398,33 €, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bol povinný dlžník vrátiť v 13 dvojtýždňových splátkach v sume 47,47 € od 3. februára 2003. Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluve dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, priamo v zmluve určený, je oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Keďže dlžník neuhradil dve po sebe idúce splátky, 16. júna 2003 bola notárom spísaná notárska zápisnica, ktorú podpísal v zmluve určený splnomocnený zástupca dlžníka. Následne, 12. decembra 2003 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 27. februára 2004 začal nútený výkon rozhodnutia. Na základe návrhu sťažovateľky z 28. októbra 2009 na zmenu súdneho exekútora okresný súd uznesením č. k.14 Er 45/2004-28 z 28. decembra 2009 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Zároveň zamietol návrh sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že potvrdil prvostupňové uznesenie.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu a postupom súdov, ktorý mu predchádzal, boli porušené jej práva „vyplývajúce z článku 1 Dodatkového protokolu...“. V ďalšom sťažovateľka interpretovala čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu a v podstatnom uviedla: *„Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade, došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva zo strany štátneho orgánu tým, že odmietol zmenu exekútora... a zároveň exekúciu zastavil, čím znemožnil plnenie v prospech sťažovateľa, na ktorý sťažovateľovi vznikol, na základe zmluvy o úvere nárok. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľa nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľa... Podľa názoru sťažovateľa, tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania... tak, že exekučné*

konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle Protokolu I Dohovoru.“

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti P., s. r. o. na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv bolo porušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CoE/46/2010-43 zo dňa 31.3.2010.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CoE/46/2010-43 zo dňa 31.3.2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva spoločnosti P., s. r. o. primerané finančné zadostučenie v peniazoch v sume 3079,59 Eur (92775,73 Sk), ktoré mu zaplatí krajský súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť spoločnosti P., s. r. o. trovy právneho zastúpenia v sume 271,26 EUR s DPH (za dva úkony právnej služby každý za 135,63 EUR s DPH) na účet jeho právneho zástupcu J. H., advokáta H., spol. s r.o., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľka svojím návrhom žiadala, aby ústavný súd v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu vyslovil (iba) porušenie práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a zrušil toto rozhodnutie. Podstatou námietok sťažovateľky je nesúhlas s vyhlásením exekúcie za neprípustnú a zastavením konania v jej exekučnej veci, čím bolo podľa jej názoru porušené právo „*vlastniť majetok v zmysle Protokolu I Dohovoru*“.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú

za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

K sťažovateľkou namietanému porušeniu jej práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, III. ÚS 218/07, III. ÚS 70/08), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj právo vyplývajúce z čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplývalo z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). O prípadnom porušení práv podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Zo strany sťažovateľky však nebolo namietané porušenie ústavnoprocesných princípov vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. práv spojených so spravodlivým súdnym procesom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (nevyplýva to z petitu sťažnosti, ale ani z jej odôvodnenia), a preto nie je možné uvažovať o prípadnom porušení označeného práva sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v medziach predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal aj obsah napadnutého uznesenia krajského súdu a nad rámec už uvedených dôvodov konštatuje, že toto rozhodnutie už prima facie nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vo väzbe na jeho výrok. Ústavný súd v takýchto prípadoch (ak sa neopomenie namietanie porušenia základného práva na súdu ochranu alebo práva na spravodlivý proces) nemá

žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Tvrdenia sťažovateľky preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo pre ňu nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (podobne II. ÚS 4/94, I. ÚS 40/95).

Nemožno akceptovať ani námietku sťažovateľky v tom zmysle, že odmietnutím návrhu na zmenu súdneho exekútora a zastavením exekúcie došlo zo strany štátneho orgánu k znemožneniu plnenia, ktoré vzniklo na základe zmluvy o úvere, pretože zmluva o úvere napadnutým uznesením nebola vôbec dotknutá a jej posúdenie nebolo ani pre rozhodovania okresného súdu a krajského súdu v danej veci relevantné. Z okolností prípadu vyplýva, že posudzovaná bola len platnosť notárskej zápisnice, ktorou bol uznaný záväzok dlžníka z tejto zmluvy o úvere. Aj keď krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú z dôvodu neplatnosti exekučného titulu (a tým absencie jedného z predpokladov exekúcie), uvedené nebráni sťažovateľke domáhať sa na príslušnom súde podľa platných procesných predpisov vydania rozhodnutia znejúceho na plnenie dlžnej peňažnej sumy v zmysle úverovej zmluvy.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd o ďalších nárokoch uplatnených v sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2010